

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૨૧] ૨ એસ. સી. આર ૬૪૦

પુનરાવર્તિત: મર્યાદાના વિસ્તરણ માટે સુસંગતતા

(સુઓ મોટુ રિટ પિટિશન (સિવિલ) નં.૦૩/૨૦૨૦)

૦૮ માર્ચ, ૨૦૨૧

[એસ. એ. બોબડે, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિશ્રી, એલ. નાગેશ્વર રાવ અને એસ. રવિન્દ્ર

ભાટ, ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ]

મર્યાદા - કોવિડ-૧૯ મહામારીનો વધારો - કોવિડ-૧૯ મહામારી દરમિયાન દેશભરમાં અરજદારોને સામાન્ય મર્યાદા કાયદા હેઠળ અથવા ખાસ કાયદાઓ (કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય બંને) હેઠળ નિર્ધારિત મર્યાદા સમયગાળામાં અરજીઓ/અરજીઓ/દાવાઓ/અપીલો/અન્ય કાર્યવાહી દાખલ કરવામાં આવતી મુશ્કેલીઓને કારણે ઊભી થયેલી પરિસ્થિતિનું સૌ પ્રથમ ધ્યાન લેવામાં

આવ્યું હતું - ૨૩.૦૩.૨૦૨૦ ના રોજના આદેશ દ્વારા, ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી મર્યાદાનો સમયગાળો વધારવામાં આવ્યો હતો અને ૨૩.૦૩.૨૦૨૦ ના રોજના આદેશને સમયાંતરે વધારવામાં આવ્યો હતો - પરિસ્થિતિમાં સુધારો અને રોગચાળાને લગતા બદલાતા સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, ૨૩.૦૩.૨૦૨૦ ના રોજના આદેશે તેનો હેતુ પૂર્ણ કર્યો છે અને મર્યાદાનો વધારો સમાપ્ત થવો જોઈએ - ભવિષ્યની કાર્યવાહી અંગે, નીચેના નિર્દેશો જારી કરવામાં આવે છે:૧) કોઈપણ દાવો, અપીલ, અરજી અથવા કાર્યવાહી માટે મર્યાદાના સમયગાળાની ગણતરી કરતી વખતે, ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ સુધીનો સમયગાળો બાકાત રાખવામાં આવશે - પરિણામે, ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ ના રોજ બાકી રહેલી મર્યાદાનો સમયગાળો, જો કોઈ હોય તો, ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ થી ઉપલબ્ધ થશે;૨) એવા કિસ્સાઓમાં જ્યાં મર્યાદા ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ ના સમયગાળા દરમિયાન સમાપ્ત થઈ ગઈ હશે, વાસ્તવિક બાકી મર્યાદા અવધિ હોવા છતાં, બધા વ્યક્તિઓ માટે ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ થી ૯૦ દિવસની મર્યાદા અવધિ રહેશે - જો ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ થી અમલમાં રહેલી વાસ્તવિક બાકી મર્યાદા અવધિ ૯૦ દિવસથી વધુ હોય, તો તે લાંબો સમયગાળો લાગુ થશે;૩) ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ સુધીનો સમયગાળો મધ્યસ્થી અને સમાધાન અધિનિયમ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૨૩ (૪) અને ૨૯એ, વાણિજ્યિક અદાલતો અધિનિયમ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૨એ અને નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ અધિનિયમ, ૧૮૮૧ ની કલમ ૧૩૮ ની જોગવાઈઓ (બી) અને (સી) અને

કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે મર્યાદાનો સમયગાળો, બાહ્ય મર્યાદાઓ (જેની અંદર કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ વિલંબને માફ કરી શકે છે) અને કાર્યવાહી સમાપ્તિનો ઉલ્લેખ કરતા અન્ય કોઈપણ કાયદા હેઠળ નિર્ધારિત સમયગાળાની ગણતરીમાં પણ બાકાત રહેશે;૪) ભારત સરકાર કન્ટેઇનમેન્ટ ઝોન માટેની માર્ગદર્શિકામાં સુધારો કરશે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે- "તબીબી કટોકટી, આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ અને સેવાઓની જોગવાઈ અને અન્ય જરૂરી કાર્યો માટે નિયમનકારી અવરજવરની મ જૂરી આપવામાં આવશે, જેમ કે, કાનૂની હેતુઓ સહિત સમયબદ્ધ અરજીઓ, અને શૈક્ષણિક અને નોકરી સંબંધિત જરૂરિયાતો" – તદનુસાર, સુઓ મોટો રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

સીવીલ ઓરીજનલ જ્યુરીડીક્શન સુઓ મોટો રિટ પિટિશન (સિવિલ)
નં.૦૩/૨૦૨૦

(ભારતના બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ)

કોર્ટની દરખાસ્ત દ્વારા.

કે.કે. વેણુગોપાલ, એજ, તુષાર મહેતા, એસ.જી., દુષ્યંત દવે, પી.એચ.
પારેખ, કે.વી. વિશ્વનાથન, સિદ્ધાર્થ લુથરા, સૌમ્ય ચક્રવર્તી, સિનિયર

એડવોકેટ્સ, કનુ અગ્રવાલ, અંકુર તલવાર, બી.વી. બલરામ દાસ, ઝોહેબ
 હુસૈન, એમ.કે. મરોરિયા, સમીર પારેખ, ક્ષત્રશાલ રાજ, કુ. તાન્યા ચૌધરી, કુ.
 પ્રત્યુષા, એમ. પ્રત્યુષા, એમ. પારેખ એન્ડ કંપની, વરુણ કે. ચોપરા, અર્શદીપ
 સિંહ ખુરાના, અક્ષત ગુપ્તા, ગુરતેજપાલ સિંહ, રાજશ્રી શર્મા, મેસર્સ વીકેસી લો
 ઓફિસ, સિદ્ધેશ કોટવાલ, દિવ્યાંશ તિવારી, કુ. અના ઉપાધ્યાય, સુશ્રી માન્યા
 હસીજા, નિર્નિમેશ દુબે, યશવર્ધન, એમ. શુક્તાંત, એમ. ઈશિતા ફરસૈયા, કુ.
 પ્રભલીન કૌર, કુ. અરુણા માથુર, સુશ્રી અનુરાધા અર્પુથમ, અવનીશ અર્પુથમ,
 મેસર્સ અર્પુથમ અરુણા એન્ડ કું., સંજય કુમાર પાઠક, અરવિંદ કુમાર ત્રિપાઠી,
 કુ. શશી પાઠક, દિવ્યકાંત લાહોટી, પરીક્ષિત આહુજા, કુ. પ્રવીણા બિષ્ટ, કુ.
 વિંધ્યા મેહરા, કુ. મધુર ઝાવર, કાર્તિક લાહોટી, રાહુલ મહેશ્વરી, જયગોપાલ
 સાબૂ, મુકુલ કુમાર, મહમ્મદ શાહ, પો. શૌ., શૌ. હનીફ, ટી.વિજયા ભાસ્કર
 રેહ્મા, અમિતાભ સિંહા, શ્રે શર્મા, કુ. અનન્યા ઘોષ, અનિરુદ્ધ પી. માયી, વિવેક
 નારાયણ શર્મા, પ્રણય ગોયલ, નિખિલ રંજન, ઉત્કર્ષ કુલવી, પ્રણવ સાયગલ,
 કુ. રાધિકા ગૌતમ, સર્વમ રિતમ, મેહરીન, મૌરવિંદ, શ્રીમતી, બહેન અરવિંદ
 કુમાર શર્મા, એ. લક્ષ્મીનારાયણ, રંજન મુખરજે, અપૂર્વ કુરુપ, કુ. નિધિ મિત્તલ,
 બી. કિષ્ના પ્રસાદ, અનિલેન્દ્ર પાંડે, કુ. સુચિતા દીક્ષિત, સંદીપ, મધુસુદન, કુ.
 એલિઝા બાર, પાઈ અમિત, અભિમન્યુ તિવારી, કુ. રિદ્ધિ સંચેતી, રમેશ બાબુ
 એમ.આર., અર્જુન ગર્ગ, કુ. શ્રુતિકા, માનવપથ ગર્ગ, ત્રિપુટી. નાયક, કુ. ગરિમા
 પ્રસાદ, કુ. અર્યના સહદેવ, કુ. બિનુ તમટા, ધ્રુવ તમટા, કૃષ્ણાનંદ પાંડેયા,

વી.એન. રઘુપતિ, એસ. થનંજયન, મયંક ક્ષીરસાગર, હાજર રહેલા પક્ષકારોના વકીલો.

કોર્ટનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો:

આદેશ

૧. કોવિડ-૧૯ મહામારીની શરૂઆતને કારણે, આ કોર્ટે દેશભરના અરજદારોને સામાન્ય મર્યાદા કાયદા હેઠળ અથવા કોઈપણ ખાસ કાયદા (કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય બંને) હેઠળ નિર્ધારિત મર્યાદા સમયગાળામાં અરજીઓ/અરજીઓ/દાવા/અપીલ/અન્ય તમામ કાર્યવાહી દાખલ કરવામાં આવતી મુશ્કેલીઓથી ઉદ્ભવતી પરિસ્થિતિનું સ્વતઃ ધ્યાન લીધું. તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૨૦ ના આદેશ દ્વારા આ અદાલતે સામાન્ય કાયદા અથવા વિશેષ કાયદા હેઠળ નિર્ધારિત મર્યાદાનો સમયગાળો ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી આગામી આદેશો સુધી લંબાવ્યો હતો. તારીખ ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ તારીખનો આદેશ સમયાંતરે લંબાવવામાં આવ્યો હતો.જો કે, આપણે રોગચાળાનો અંત જોયો નથી, તેમાં નોંધપાત્ર સુધારો થયો છે.લોકડાઉન હટાવી લેવામાં આવ્યું છે અને દેશ સામાન્ય સ્થિતિમાં પરત ફરી રહ્યો છે.લગભગ તમામ અદાલતો અને ટ્રિબ્યુનલ ભૌતિક રીતે અથવા વર્ચ્યુઅલ રીતે કામ કરી રહ્યા છે.અમારો

અભિપ્રાય છે કે ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ તારીખના આદેશે તેનો હેતુ પૂરો કર્યો છે અને રોગચાળાને લગતી બદલાતી પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, મર્યાદાના વિસ્તરણનો અંત આવવો જોઈએ.

૨. અમે ભવિષ્યની કાર્યવાહી અંગે ભારત માટે વિદ્વાન એટર્ની જનરલના સૂચનો પર વિચાર કર્યો છે.અમે નીચેના નિર્દેશો બહાર પાડવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ:—

૧. કોઈપણ દાવો, અપીલ, અરજી અથવા કાર્યવાહી માટે મર્યાદાના સમયગાળાની ગણતરીમાં, ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ સુધીનો સમયગાળો બાકાત રહેશે.પરિણામે, ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ પર બાકી રહેલી મર્યાદાનો બાકી સમયગાળો, જો કોઈ હોય તો, ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ થી ઉપલબ્ધ થશે.

૨. એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન મર્યાદા સમાપ્ત થઈ ગઈ હશે, વાસ્તવિક બાકીની મર્યાદા બાકી હોવા છતાં, તમામ વ્યક્તિઓ પાસે ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ થી ૯૦ દિવસનો મર્યાદા સમયગાળો હશે.જો ૧૫.૦૩.૨૦૨૧ ની અસર સાથે મર્યાદાનો વાસ્તવિક બાકી સમયગાળો ૯૦ દિવસથી વધુ હોય, તો તે લાંબો સમયગાળો લાગુ થશે.

૩. આભિટ્રેશન એન્ડ કન્સીલીએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ની કલમ ૨૩ (જ) અને ૨૯એ, કોમર્શિયલ કોર્ટ એક્ટ, ૨૦૧૫ની કલમ ૧૨એ અને નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ની કલમ ૧૩૮ની જોગવાઈઓ (બી) અને (સી) અને કાર્યવાહી શરૂ કરવા, બાહ્ય મર્યાદાઓ (જેની અંદર કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ વિલંબને માફ કરી શકે છે) અને કાર્યવાહીની સમાપ્તિ માટે મર્યાદા (ઓ) નો સમયગાળો સૂચવતા અન્ય કોઈપણ કાયદાઓ હેઠળ સૂચવવામાં આવેલા સમયગાળાની ગણતરીમાં પણ ૧૫.૦૩.૨૦૨૦ થી ૧૪.૦૩.૨૦૨૧ સુધીનો સમયગાળો બાકાત રહેશે.

૪. ભારત સરકાર રાજ્યમાં કન્ટેઈનમેન્ટ ઝોન માટેની માર્ગદર્શિકામાં સુધારો કરશે.”તબીબી કટોકટી, આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ અને સેવાઓની જોગવાઈ અને અન્ય જરૂરી કાર્યો, જેમ કે, કાનૂની હેતુઓ સહિત સમયબદ્ધ અરજીઓ અને શૈક્ષણિક અને નોકરી સંબંધિત જરૂરિયાતો માટે નિયંત્રિત અવરજવરને મંજૂરી આપવામાં આવશે.”

૩. સુઓ મોટુ રિટ પિટિશનનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.